

СИЛАБУС

Назва дисципліни: Міжнародні аспекти менеджменту та підприємництва

Мета: формування системного мислення та комплексу спеціальних знань і вмінь щодо оптимізації систем управління в умовах міжнародного середовища та економічної глобалізації.

Зміст програмних компетентностей

ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК 03. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК 04. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері менеджменту на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності

ЗК 05. Здатність проектувати, ініціювати та виконувати (індивідуально або в науковій групі) наукові дослідження на основі цілісного системного наукового світогляду, знань історії та філософії науки

СК 01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у менеджменті і дотичних до нього міждисциплінарних напрямках.

СК 02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами, опрацьовувати наукову літературу з управління та адміністрування та ефективно використовувати нову інформацію з різних джерел.

СК 05. Здатність володіти сучасною методологією, методикою та методами наукового дослідження у галузі менеджменту та адміністрування, зокрема з використанням кількісних методів аналізу та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій

СК 06. Здатність інтерпретувати результати дослідження у галузі менеджменту та адміністрування, оцінювати межі їх застосування, можливі ризики їх впровадження в середовищі господарювання та соціокультурному середовищі, перспективи подальших досліджень

СК 07. Здатність моделювати, здійснювати й оцінювати ефективність систем менеджменту організацій та проектувати заходи щодо їх вдосконалення відповідно до потреб роботодавця.

Зміст програмних результатів навчання

РН02. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту державною та англійською мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях.

РН-4. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування і розв'язувати значущі наукові та технологічні проблеми в менеджменті з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів

РН-9. Аналізувати, проводити експертну оцінку управлінської діяльності в організаціях.

РН-10. Обирати технології управління залежно від цілей і завдань, що вирішуються в процесі діяльності підприємства, рівня розвитку його організаційної структури.

РН-11. Володіти методами та методиками проектування та організації спільної діяльності управлінців та їх підлеглих, впроваджувати інноваційні прийоми в процес управління організацією, у тому числі у підприємницькому міжнародному середовищі.

Мова викладання	Семестр	Кредити ECTS / Тип дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Викладач	Навчальне навантаження
Укр.	III	3 / обов'язкова	Митрофанова Г.Я., д.е.н., проф.	90 год. (15 год. лекцій, 15 год. практичних занять, 60 год. самостійної роботи)

Результати навчання	Методи викладання, навчання	Форми оцінювання (поточний та підсумковий контроль)
РН 11-1. Володіти теоретичними та методологічними засадами управління організаціями в умовах глобалізації;	Проблемна лекція Дискусія Робота в малих групах Підготовка наукової публікації	Презентація в малих групах Презентація наукової публікації
РН 4-1. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти, які дають можливість переосмислити проблеми кроскультурного менеджменту як фактора підвищення ефективності діяльності українських підприємств на міжнародному рівні та створити нове цілісне знання та/або професійну практику у галузі управління та адміністрування;	Проблемна лекція Кейс стаді Підготовка наукової публікації	Презентація кейс стаді Підготовка наукової публікації
РН 9-1, 10-1. Критично оцінювати та обирати технології управління залежно від цілей і завдань, що вирішуються в процесі діяльності підприємства, рівня розвитку його організаційної структури при управлінні діяльністю в міжнародному середовищі, оцінці бізнес-середовища в контексті прийняття управлінських рішень;	Проблемна лекція Практичне завдання	Презентація результатів практичного завдання
РН 4-2, 11-2. Володіти методами та методиками проектування та організації спільної діяльності управлінців та їх підлеглих, впроваджувати інноваційні прийоми в процес управління організацією з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, етичних, економічних, екологічних та правових аспектів	Проблемна лекція Кейс стаді Проблемні ситуації	Презентація кейс стаді Вирішення проблемних ситуацій
РН 02-1. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми менеджменту, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях	Обговорення власних наукових досліджень у Клубі аспірантів та на науковій конференції	Участь в обговоренні, презентація результатів та публікація тез доповідей
Оцінка		
Підсумкова оцінка по дисципліні виставляється за 100-бальною шкалою за поточними оцінками.		
Теми	Максимальна кількість балів	
Тема 1	10	
Тема 2	10	
Тема 3	10	
Тема 4	10	
Тема 5	10	
Тема 6	10	
Тема 7	10	
Тема 8	10	
Публікація тез	20	
Усього за роботу на практичних заняттях	100	

Шкала оцінювання

Оцінка за шкалою ECTS	Шкала рейтингу Університету імені Альфреда Нобеля	Оцінка за національною (чотирибальною) шкалою
A	90-100	5 (відмінно)
B	82-89	4 (дуже добре)
C	75-81	4 (добре)
D	67-74	3 (задовільно)
E	60-66	3 (достатньо)
FX	35-59	2 (незадовільно) – потрібно допрацювати матеріал перед тим, як складати
F	1-34	2 (незадовільно) – з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Критерії оцінки знань здобувачів

Оцінка	Критерії оцінки
90-100%	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу.
75-89%	В цілому володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.
60-74%	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності.
1-59%	Частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.

Зміст

Тема 1. ТЕОРІЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОГО СУСПІЛЬСТВА І КОНЦЕПЦІЯ ІННОВАЦІЙНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Поняття підприємницького суспільства. Історичні витoki концепції (Шумпетер, Друкер).

Основні характеристики підприємницького суспільства. Соціальний та економічний виміри підприємництва. Роль підприємництва в інноваційному розвитку. Підприємництво як драйвер змін. Види підприємницької діяльності (традиційне, інноваційне, соціальне, технологічне). Інтрапідприємництво. Інноваційний менеджмент: сутність і ключові елементи. Поняття інновацій, види інновацій. Структура інноваційного процесу. Інструменти інноваційного менеджменту: foresight, lean startup, дизайн-мислення. Сучасні бізнес-моделі інноваційного підприємництва. Глобальні тенденції та виклики. Діджиталізація та автоматизація. Кейс-стаді провідних інноваційних компаній (Tesla, Apple, IDEO, Google X).

Тема 2. СЕРЕДОВИЩЕ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА

Особливості середовища міжнародного менеджменту. Фактори, що впливають на діяльність міжнародних компаній: економічні, соціокультурні, технологічні, політико-правові. Регулювання міжнародного ділового співробітництва. Особливості аналізу зовнішнього середовища міжнародного бізнесу. Особливості міжнародного середовища в Україні. Специфіка української національної культури в системі міжнародного менеджменту.

Тема 3. ТИПОЛОГІЯ ОРГАНІЗАЦІЙ ТА ТЕОРІЯ СПІРАЛЬНОЇ ДИНАМІКИ

Огляд історії та походження теорії спіральної динаміки. Основні принципи та поняття теорії. Рівні розвитку в спіральній динаміці. Культура організації в контексті спіральної динаміки. Інструменти для

визначення рівня розвитку та культурного типу організації. Лідерство в організаціях з врахуванням спіральної динаміки. Особливості лідерства на різних рівнях розвитку. Роль лідера в створенні позитивного розвитку в організаціях. Визначення рівня розвитку організації: інструменти оцінки. Організаційна структура при управлінні діяльністю в міжнародному середовищі. Приклади трансформації організацій.

Тема 4. СТРАТАГЕМНЕ МИСЛЕННЯ У МІЖНАРОДНОМУ БІЗНЕСІ

Поняття стратагемного мислення: історичні витоки в китайській філософії та військовій науці (36 стратагем). Стратагеми як інструменти стратегічного мислення в умовах конкуренції, невизначеності та ризику. Застосування стратагем у бізнес-стратегіях, перемовинах, маркетингу, антикризовому управлінні. Приклади використання стратагем у міжнародній практиці (Huawei, Samsung, Amazon). Етичні аспекти стратагемного управління.

Тема 5. КРОСКУЛЬТУРНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Моделі кроскультурних відмінностей: Хофстеде, Тромпенаарс, Ерін Мейер. Національні стилі менеджменту: США – індивідуалізм і результат; Японія – колективізм і гармонія; Німеччина – структурованість і точність. Проблеми управління мультикультурними командами: конфлікти, стереотипи, різні комунікативні стилі. Стратегії подолання кроскультурних бар'єрів. Кейси транснаціональних компаній щодо адаптації корпоративної культури..

Тема 6. КОРПОРАТИВНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ЕТИКА ЯК ФАКТОРИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Сутність КСВ у контексті сталого розвитку. Етичний менеджмент та принципи прозорості. CSR як елемент стратегії бренду та довгострокової конкурентоспроможності. Порівняння практик КСВ в Україні та країнах ЄС. ESG-фактори у фінансовій оцінці підприємств. Роль лідерів у формуванні етичної культури підприємства.

Тема 7. ЗМІНА ПІДХОДІВ ДО УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Трансформація HR-функцій: від кадрового адміністрування до стратегічного партнера. Глобальні тренди в HRM: діджиталізація, гібридна зайнятість, diversity & inclusion. Залучення, мотивація та утримання талантів у глобальному контексті. Впровадження моделей agile-управління персоналом. Використання HR-аналітики для прийняття рішень. Особливості управління персоналом в Україні в умовах посткризового відновлення.

Тема 8. ЛІДЕРСТВО 4.0: НОВАЦІЇ УПРАВЛІННЯ, ПЕРСПЕКТИВИ ТА ПРОБЛЕМИ

Еволюція лідерства: від транзакційного до трансформаційного, сервісного, цифрового. Лідерство в епоху цифрової трансформації (Індустрія 4.0). Компетенції лідера 4.0: гнучкість, емоційний інтелект, мислення в умовах невизначеності. Технології у підтримці лідерства: ШІ, Big Data, комунікаційні платформи. Проблеми лідерства: етичні виклики, цифрове перевантаження, «лідерство без авторитету».

Література

1. Оптимізація систем управління в умовах економічної глобалізації : монографія / за ред. д.е.н. Ю. Є. Петруні. – Дніпро: Університет митної справи та фінансів, 2018. – 183 с.
2. Управління сталим розвитком в умовах глобальних викликів: методологія та практика : монографія / за заг. ред. проф. І. М. Писеревського ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : «Друкарня Мадрид», 2017. – 334 с.
3. Адізес І. (2018). Управління життєвим циклом корпорації / Клуб Сімейного Дозвілля, 2018. – 496 с
4. Криштопа О., Бурдим Х. (2018). 10 успішних компаній. Нова якість підприємництва в Україні / Discursus, 2018. –160 с.
5. Ланкастер Д. (2017). Лідерство в стилі LEAN: шлях до постійного вдосконалення вашого бізнесу / K. Fund , 2017. – 240 с.
6. Міжнародний менеджмент [Текст] : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін [та ін.] ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Растр-7, 2019. - 200 с.
7. Міжнародний менеджмент та логістика [Текст]: навч. посіб. / А. Бардась [та ін.]; Держ. ВНЗ Нац. гірн. ун-т. - Дніпро: Герда, 2016. - 294 с

8. Міжнародний менеджмент: сучасні теорії та практики [Текст]: навч. посіб. / [Н. П. Мешко та ін.]; за заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Н. П. Мешко; Дніпр. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – Дніпро: Літограф, 2018. – 375 с.
9. Мартін Р., Ріел Д. (2019). Техніка ухвалення рішень. Як лідери роблять вибір / Наш Формат, 2019. – 248 с.
10. Кузьменко, О., Сергєєва, О., & Орлова, В. (2024). ПІДПРИЄМНИЦТВО В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ. *Економіка та суспільство*, (62). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-62-136>
11. Митрофанова Г.Я., Євтушенко О.А. Структурні складові професійної мотивації майбутніх менеджерів у контексті формування сучасного керівника-лідера Європейський вектор економічного розвитку. 2023. № 1 (34), 2023. – С.45-56.
12. Митрофанова Г., Євтушенко О., Глухий А., Луговий М. Методологічні засади впровадження штучного інтелекту у систему менеджменту організації. Академічний огляд, 2024. №2 – С. 173-189. URL: <https://ir.duan.edu.ua/items/ef5d4aa8-a316-4b25-b1bf-7e90f4c44927> (Web of Science)
13. Момот В.Є., Литвиненко О.М. Митрофанова Г.Я Зміна пріоритетів й мотивації персоналу в кризовий та післякризовий період. Академічний огляд, № 2 (57), 2022. Стр. 171-186. DOI: 10.32342/2074-5354-2022-2-57-13 URL: file:///C:/Users/Anna/Downloads/AcadRev_2_57_2022.pdf (Web of Science)
14. Разінькова, М. Ю. (2019). МІЖНАРОДНИЙ РОЗВИТОК БІЗНЕСУ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ. *Економічний простір*, (151), 91-100. <https://doi.org/10.32782/2224-6282/151-8>
15. Трансформація менеджменту бізнес-організацій: сучасні тренди та виклики [Електронний ресурс] : монографія / М-во освіти і науки України, Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана ; за заг. ред. М. П. Сагайдак, Т. О. Соболева. Київ : КНЕУ, 2021. 378 с.
16. Шкура І.С., Митрофанова Г.Я. Еволюція концепції корпоративної соціальної відповідальності: від витоків до орієнтації на створення спільних цінностей в контексті стійкого розвитку , Європейський вектор економічного розвитку, №2(33) 2022. С. 106-116.
17. Management: challenges in global world: monograph Sahaidak M., Sobolieva T. et al.] / Edited by Mykhailo Sahaidak and Tetiana Sobolieva: Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, 2022. 328 p.
18. Management: Strategic imperatives and Trends of Transformations: monograph [Sahaidak M., Sobolieva T. and all] / Edited by Mykhailo Sahaidak and Tetiana Sobolieva: Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman, 2020. 230 p.
19. Gutmann Martin (ed.) (2019). Historians on Leadership and Strategy: Case Studies From Antiquity to Modernity / Springer, 2019. — 282 p.
20. Jones, Gareth R. Organizational Theory, Design, and Change: Text and Cases. 6th ed. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2010.
21. Scott, W. Richard, and Gerald F. Davis. Organizations and Organizing: Rational, Natural, and Open System Perspectives. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2007.
22. Tolbert, Pamela S., and Richard H. Hall. Organizations: Structures, Processes, and Outcomes. Upper Saddle River, NJ: Pearson Prentice Hall, 2009.

Політика курсу

Політика оцінювання

Здобувачі мають право складати *екзамени та заліки* з метою підвищення підсумкової оцінки з одної дисципліни у семестр за заявою.

Здобувачі вищої освіти мають право виражати власну думку і не погоджуватися з трактуванням подій, які висвітлюються в межах програмного матеріалу, але вони зобов'язані вивчити необхідний обсяг матеріалу згідно з вимогами до предмету. Здобувачі повинні нести відповідальність за виконання необхідних вимог до курсу і оволодіння необхідною кількістю знань.

Здобувач вищої освіти має право на апеляцію результатів підсумкового контролю. Здобувач подає заяву на ім'я проректора із забезпечення якості освітнього процесу протягом трьох робочих днів з дати оголошення результатів. У заяві слід вказати факти некоректності питань або необхідних відповідей на них, їх виходу за рамки програми, порушення викладачем процедури проведення контролю або недотримання ним описаної в програмі дисципліни методики виведення оцінки.

В результаті розгляду апеляції раніше виставлена оцінка може бути збережена, а може бути змінена як у бік підвищення, так і в бік зниження.

Політика щодо забезпечення академічної доброчесності

Під час опанування дисципліни здобувачі повинні дотримуватися академічної доброчесності. Відповідно до Закону України «Про освіту» *академічна доброчесність* – це сукупність етичних принципів

та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

Від здобувачів вимагається:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей);
- посилення на джерела інформації під час виконання дослідницької роботи;
- відсутність запозичень інформації (списування) при написанні письмових робіт;
- дотримання етичної поведінки по відношенню до інших здобувачів, викладачів та інших співробітників університету.

У разі порушення цих вимог, викладач має право звернутись для розгляду ситуації до Комісії з питань академічної доброчесності.

У разі неетичної поведінки викладача (образлива поведінка, сексуальні домагання, несправедливе оцінювання та ін.) здобувач також має право звернутись з заявою до Комісії з питань академічної доброчесності.

Будь-які прояви академічної недоброчесності неприпустимі. Викриття порушення академічної доброчесності під час виконання будь-якого завдання призведе до його нульової оцінки. Порушення академічної доброчесності при виконанні екзаменаційних завдань призведе до негативної оцінки за весь курс та можливого виключення з програми. Всі суперечливі питання, у разі їх виникнення, можуть бути врегульовані шляхом звернення до Комісії з академічної доброчесності та етики, відповідно до п.4.9 Положення про організацію освітнього процесу.

Політика курсу щодо супроводу аспірантів з особливими освітніми потребами

Аспіранти з особливими освітніми потребами мають право на індивідуальний підхід.

Можуть звертатися до викладача через електронну пошту або спеціальні функції платформи Google Classroom для обговорення індивідуальних потреб і корекції навчального процесу.

Якщо аспіранти потребують додаткової допомоги у виконанні завдань або адаптації навчальних матеріалів, можуть отримати додаткові консультації.

Якщо є труднощі з онлайн-навчанням, аспірантам можуть бути запропоновані додаткові консультації або інші формати взаємодії через онлайн-зустрічі.

Можуть звертатися до викладача для узгодження змін у термінах здачі завдань, якщо це необхідно для ефективного виконання завдань; всі зміни термінів будуть обговорюватися індивідуально, з урахуванням необхідності надання додаткового часу або змін в умовах виконання завдань.

Оцінювання проводиться на основі індивідуальних досягнень аспірантів.

У разі необхідності буде надана можливість звертатися за підтримкою до психологів або консультантів (кафедра психології та педагогіки), щоб подолати стрес або інші труднощі, пов'язані з навчанням. Всі питання щодо особливих освітніх потреб аспірантів будуть розглянуті в конфіденційному порядку, та інформація про особисті потреби не буде розголошуватися без згоди аспіранта/ки; всі зміни в умовах навчання, пов'язані з особливими потребами, будуть враховуватися виключно в межах наданого дозволу.

Можливе навчання за індивідуальним графіком, який оформлюється відповідно до п. 3.4 Положення про організацію освітнього процесу (<https://duan.edu.ua/wp-content/uploads/2024/06/pp-551-047-polozhennya-pro-orhanizatsiyu-osvitnoho-protsesu-12-red.pdf>).

Пропозиції від здобувачів вищої освіти

Протягом вивчення дисципліни здобувач може звернутися до викладача з пропозиціями щодо вдосконалення курсу (доповнення тем, зміна форм оцінювання, обсяги завдань та ін.). Пропозиції можуть бути надіслані електронною поштою на адресу викладача (Митрофанова Ганна Яківна: gglukha@duan.edu.ua) або до гаранта ОНП (Митрофанова Ганна Яківна: gglukha@duan.edu.ua).